

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Λ. Αλεξάνδρας 34-Αθήνα
Ταχ. Κώδικας :11473
Τηλέφωνο :210-8213905/210-8213334
E-mail :ppta@otenet.gr
Website :www.psf.org.gr

Αθήνα, 27/07/2026
Αρ. Πρωτ.: 5022/2026

ΠΡΟΣ :

- Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κα Δόμνα-Μαρία Μιχαηλίδου
(ypourgou@minscfa.gov.gr)

ΘΕΜΑ: Παρατηρήσεις και προτάσεις του Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών επί του Νόμου 5322/2026 «Προσωπικός Βοηθός, Πρώιμη Παρέμβαση και λοιπές ενεργητικές πολιτικές για άτομα με αναπηρία, ρυθμίσεις στεγαστικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»

Αξιότιμη Υπουργέ

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών (Π.Σ.Φ.), ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου που έχει συσταθεί με τον ν. 3599/2007 και ως θεσμικός σύμβουλος της Πολιτείας για ζητήματα υγείας, εκπροσωπώντας το σύνολο των φυσικοθεραπευτών της χώρας, αντιμετωπίζει με ιδιαίτερο επιστημονικό ενδιαφέρον και θεσμική προσοχή στο Νόμο 5322/2026 του Υπουργείου σας. Αναγνωρίζοντας την κατεύθυνση και την αξία των ρυθμίσεων, επιθυμούμε να καταθέσουμε τόσο την εκτίμησή μας για τα θετικά στοιχεία που αφορούν τον κλάδο μας όσο και εύλογες παρατηρήσεις επί συγκεκριμένων διατάξεων, οι οποίες, ως διατυπώνονται, δύνανται να επιφέρουν αρνητικές συνέπειες στην επαγγελματική θέση των ιδιωτών φυσικοθεραπευτών και στην ποιότητα πρόσβασης των ωφελομένων πολιτών σε υπηρεσίες ειδικής αγωγής.

ΜΕΡΟΣ Α΄: Θετικά στοιχεία: Αναγνώριση του κλάδου φυσικοθεραπείας στο Σχέδιο Νόμου

Ο Π.Σ.Φ εκφράζει την ικανοποίησή του για τη ρητή αναγνώριση του κλάδου φυσικοθεραπείας σε πλήθος διατάξεων του Νόμου. Ειδικότερα, καταγράφονται τα ακόλουθα ως θετικά στοιχεία:

1. Συμμετοχή φυσικοθεραπευτών στις Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης: Πρόγραμμα Προσωπικού Βοηθού (Άρθρο 5, παρ. 5)

Ο νόμος κατοχυρώνει ρητώς τη συμμετοχή φυσικοθεραπευτών ως μελών-αξιολογητών στις τριμελείς διεπιστημονικές επιτροπές αξιολόγησης του Προγράμματος Προσωπικού Βοηθού, μαζί με κοινωνικούς λειτουργούς, εργοθεραπευτές, ψυχολόγους και λογοθεραπευτές.

Η ρύθμιση αυτή αντικατοπτρίζει ορθώς τον κεντρικό ρόλο της φυσικοθεραπείας στην αξιολόγηση κινητικών και λειτουργικών αναγκών των ατόμων με αναπηρία.

Εξάλλου η συμμετοχή των φυσικοθεραπευτών μέσω του Π.Σ.Φ και η συμβολή τους στο πιλοτικό πρόγραμμα που προηγήθηκε, αποτελεί κατά την άποψή μας μια πολύ θετική συνεισφορά του κλάδου.

2. Εκπαίδευση Προσωπικών Βοηθών: Υποστήριξη Κινητικότητας (Άρ. 6, παρ. 4)

Στο εν λόγω άρθρο, η εκπαίδευση των Προσωπικών Βοηθών περιλαμβάνει ρητώς *«υποστήριξη κινητικότητας και ασφαλούς μετακίνησης»*, γεγονός το οποίο αποτελεί αναμφισβήτητο πεδίο άμεσης συνάφειας και αρμοδιότητας της φυσικοθεραπείας. Ο Π.Σ.Φ εκτιμά ιδιαίτερα την ενσωμάτωση της διάστασης αυτής στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα των Βοηθών.

Ωστόσο, ως αναλύεται στο Μέρος Β΄ της παρούσης, κρίνεται αναγκαία η ρητή κατοχύρωση ότι ο αντίστοιχος τομέας εκπαίδευσης σχεδιάζεται και παρέχεται υπό την επίβλεψη πιστοποιημένων φυσικοθεραπευτών (την οποία πιστοποίηση θα επιθυμούσαμε να τη συζητήσουμε).

3. Φυσικοθεραπεία στις υπηρεσίες Πρώιμης Παρέμβασης (Άρθρο 48, παρ. 5)

Η φυσικοθεραπεία αναγνωρίζεται ρητώς ως μία εκ των θεμελιωδών ειδικών θεραπειών στο πλαίσιο του Προγράμματος Πρώιμης Παρέμβασης:

«παροχή ειδικών θεραπειών, όπως, ενδεικτικά, λογοθεραπείας, εργοθεραπείας και φυσικοθεραπείας»

Επιπρόσθετα, φυσικοθεραπευτές συμπεριλαμβάνονται ρητώς στη διεπιστημονική ομάδα που σχεδιάζει και παρέχει τις υπηρεσίες, μαζί με παιδονευρολόγους, ψυχολόγους, εργοθεραπευτές και λογοθεραπευτές. Η πρόβλεψη αυτή αντιστοιχεί στη διεθνή επιστημονική κοινότητα, η οποία τοποθετεί αδιαμφισβήτητα τη φυσικοθεραπεία ως αναπόσπαστο πυλώνα της πρώιμης παρέμβασης για κινητικές και νευροαναπτυξιακές διαταραχές.

4. Αναγνώριση πτυχίου Φυσικοθεραπείας ως επιλέξιμου τυπικού προσόντος Εκπαιδευτών Κινητικότητας (Άρθρο 18)

Το Σχέδιο Νόμου αναγνωρίζει το πτυχίο Φυσικοθεραπείας ΑΕΙ/ΑΤΕΙ ως ένα εκ των προβλεπόμενων τυπικών προσόντων για συμμετοχή στο Πρόγραμμα Ειδικής Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας για άτομα με αναπηρία όρασης.

Η διάταξη αυτή κατοχυρώνει τη διεπιστημονική διάσταση της εκπαίδευσης κινητικότητας και ευθυγραμμίζεται με τις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες για την αποκατάσταση ατόμων με αναπηρία όρασης.

ΜΕΡΟΣ Β΄: Παρατηρήσεις και Προτάσεις Βελτίωσης

Παρά τα ανωτέρω θετικά στοιχεία, ο Π.Σ.Φ εντοπίζει ορισμένα κρίσιμα κενά και αδυναμίες στο Σχέδιο Νόμου, τα οποία θέτει υπόψιν σας, διατυπώνοντας συγκεκριμένες προτάσεις:

Α. Αναγκαία ρητή κατοχύρωση του φυσικοθεραπευτή στην εκπαίδευση κινητικότητας Προσωπικών Βοηθών (Άρθρο 6, παρ. 4)

Ενώ το Σχέδιο Νόμου ορθώς συμπεριλαμβάνει την *«υποστήριξη κινητικότητας και ασφαλούς μετακίνησης»* στους θεματικούς άξονες εκπαίδευσης των Προσωπικών Βοηθών, δεν ορίζεται ρητώς ότι ο εν λόγω τομέας σχεδιάζεται και υλοποιείται υπό την καθοδήγηση αδειοδοτημένων φυσικοθεραπευτών. Η απουσία ρητής αναφοράς εκθέτει τον τομέα αυτόν σε κίνδυνο ανάθεσης σε μη ειδικευμένα πρόσωπα, με ενδεχόμενο αρνητικό αντίκτυπο στην ασφάλεια των ωφελούμενων.

Πρόταση: Στις Υπουργικές Αποφάσεις που θα εκδοθούν ή στις σχετικούς εγκυκλίους όσον αφορά το Άρθρο 6, παρ. 4 να συμπληρωθεί με ρητή αναφορά ότι η εκπαίδευση των Προσωπικών Βοηθών στον τομέα *«υποστήριξης κινητικότητας και ασφαλούς μετακίνησης»* παρέχεται ή επιβλέπεται υποχρεωτικά από **φυσικοθεραπευτές**, μέλη του Π.Σ.Φ σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα επαγγελματικά πρότυπα της φυσικοθεραπείας.

Β. Αποκλεισμός ιδιωτών φυσικοθεραπευτών ειδικής αγωγής από το Μητρώο Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης και το σύστημα voucher (Άρθρο 49)

Το Σχέδιο Νόμου δεν προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα εγγραφής ιδιωτικών εργαστηρίων φυσικοθεραπείας με κατεύθυνση στην παροχή υπηρεσιών **ειδικής αγωγής** ως αυτόνομων επαγγελματιών στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης, περιορίζοντας την πρόσβαση στο σύστημα voucher αποκλειστικά σε εκείνους που απασχολούνται εντός εγκεκριμένων παρόχων-δομών.

Η παράλειψη αυτή αποτελεί παράδοξο θεσμικό αποκλεισμό και εισάγει θεσμική ασυμφωνία ως προς τον χρηματοδοτικό μηχανισμό: Ενώ το Πρόγραμμα χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από ενωσιακούς και εθνικούς πόρους μέσω του προϋπολογισμού του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας χωρίς οποιαδήποτε διαχειριστική εμπλοκή του ΕΟΠΥΥ, όπως ρητώς ορίζει το Άρθρο 48 παρ. 10, η απαίτηση προηγούμενης σύμβασης με τον ΕΟΠΥΥ ως κριτήριο επιλεξιμότητας παρόχων (Άρθρο 49, παρ. 3αστ) αποτελεί διοικητικό εμπόδιο ασύνδετο με τη χρηματοδοτική ροή. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος φυσικοθεραπευτή και η άδεια εργαστηρίου φυσικοθεραπείας, συνιστά επαρκή, νομικά κατοχυρωμένη εγγύηση καταλληλότητας και δεν δύναται να υποκαθίσταται από διαπιστευτήριο τρίτου φορέα μη εμπλεκόμενου στη χρηματοδότηση.

- Αντίκειται στη λογική του ίδιου του νόμου: Το Άρθρο 48 παρ. 5 κατονομάζει τη φυσικοθεραπεία ως θεμελιώδη υπηρεσία του Προγράμματος, αναγνωρίζοντας την επιστημονική αναγκαιότητά της ενώ ταυτόχρονα στερεί από τον ιδιώτη φυσικοθεραπευτή τη δυνατότητα να την παρέχει αυτόνομα και να αποζημιώνεται γι' αυτήν μέσω voucher.
- **Πρόταση:** Στις Υπουργικές Αποφάσεις που θα εκδοθούν ή στις σχετικούς εγκυκλίους όσον αφορά το Άρθρο 49 να προβλέπεται ρητώς η εγγραφή ιδιωτών φυσικοθεραπευτών, ως φυσικών προσώπων με άδεια άσκησης επαγγέλματος,

και εργαστηρίων φυσικοθεραπείας στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Επαγγελματιών Πρώιμης Παρέμβασης, με παράλληλη πρόσβαση στο σύστημα αξιών τοποθέτησης (voucher), ανεξάρτητα από την ύπαρξη σύμβασης με τον ΕΟΠΥΥ.

Γ. Ανισότητα αδειοδοτικών προϋποθέσεων μεταξύ “Κέντρων Ειδικών Θεραπειών” και ιδιωτικών εργαστηρίων φυσικοθεραπείας

Τα ιδιωτικά εργαστήρια φυσικοθεραπείας υποχρεούνται να λάβουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας από την αρμόδια Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας (Π.Δ 29/1987), εκπληρώνοντας αυστηρές υγειονομικές, κτιριολογικές και επαγγελματικές προδιαγραφές.

Αντιθέτως, τα Κέντρα Ειδικών Θεραπειών, τα οποία αναγνωρίζονται ρητώς ως επιλέξιμοι πάροχοι του Προγράμματος (Άρθρο 49, παρ. 3αστ), λειτουργούν κατά τη διαπίστωση του Συνηγόρου του Πολίτη (πόρισμα Σεπτεμβρίου 2024), σε **καθεστώς πλήρους αδειοδοτικού κενού** με μόνη τυπική υποχρέωση την αναγγελία άσκησης επαγγέλματος, χωρίς όρους και προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων και η τήρηση του πολεοδομικού κανονισμού, τήρηση κανόνων πυροπροστασίας, τήρηση της προσβασιμότητας ΑΜΕΑ, κ.α

Η θεσμική αυτή ασυμμετρία παράγει διττή στρέβλωση: αφενός μεν αποθαρρύνει τον νόμιμα αδειοδοτημένο ιδιώτη φυσικοθεραπευτή, επιβαρύνοντάς τον με δυσανάλογες υποχρεώσεις· αφετέρου δε εκθέτει τους ωφελούμενους σε δομές που στερούνται κρατικής εποπτείας ποιότητας, ασφάλειας και εγγυημένη παροχή υπηρεσιών.

Τα αδειοδοτημένα ιδιωτικά εργαστήρια φυσικοθεραπείας που παρέχουν υπηρεσίες ειδικής αγωγής να εντάσσονται αυτοδικαίως στους επιλέξιμους παρόχους του Προγράμματος.

Παράλληλα ο Π.Σ.Φ εκπροσωπώντας θεσμικά και ουσιαστικά τον κλάδο των φυσικοθεραπευτών, απαιτεί την παρουσία του για την κατάθεση των απόψεών του, αν ξεκινήσει ο διάλογος από το Υπουργείο σας για τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων της λειτουργίας των “κέντρων ειδικών θεραπειών” καθώς όπως αναφέρει ο Συνήγορος του Πολίτη στην έκθεσή του, “*οι άδειες άσκησης επαγγέλματος των μεμονωμένων θεραπευτών δεν επαρκούν, από μόνες τους, για να καλύψουν τη θεσμική ευθύνη, την οργάνωση και την εποπτεία μιας πολυεπαγγελματικής δομής που παρέχει υπηρεσίες υγείας και αποκατάστασης σε ιδιαίτερα ευάλωτα παιδιά*”.

Δ. Κίνδυνος περιορισμού του δικαιώματος ελεύθερης επιλογής θεραπευτή

Το σύστημα voucher, ως σχεδιάζεται, δεσμεύει τη χρηματοδότηση σε ενιαίο πάροχο-δομή, περιορίζοντας de facto τη δυνατότητα των γονέων να επιλέγουν αυτόνομα και χωριστά τον φυσικοθεραπευτή, τον λογοθεραπευτή και τον εργοθεραπευτή του παιδιού τους. Η δέσμευση αυτή έρχεται σε αντίθεση με το οικογενειοκεντρικό μοντέλο που ο ίδιος ο νόμος διακηρύσσει στο Άρθρο 48 παρ. 2, σύμφωνα με το οποίο οι υπηρεσίες παρέχονται «με ενεργό συμμετοχή οικογένειας» και εξατομικεύονται βάσει των αναγκών κάθε παιδιού.

Πρόταση: Το σύστημα voucher να επιτρέπει τη διανομή της χρηματοδότησης σε περισσότερους ανεξάρτητους παρόχους-επαγγελματίες ανά ωφελούμενο, διαφυλάσσοντας την ελεύθερη γονεϊκή επιλογή θεραπευτή ανά επιστημονικό κλάδο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φυσικοθεραπευτών αναγνωρίζει και επικροτεί την αποφασιστική κατεύθυνση του Σχεδίου Νόμου να θεσμοθετήσει ολοκληρωμένες πολιτικές για τα άτομα με αναπηρία, εντάσσοντας ρητώς τον κλάδο της φυσικοθεραπείας σε κεντρικές λειτουργίες του συστήματος. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα του νόμου εξαρτάται από τη διασφάλιση θεσμικής συνοχής και ίσης μεταχείρισης όλων των αδειοδοτημένων επαγγελματιών υγείας.

Προς τον σκοπό αυτόν, η διοίκηση του Π.Σ.Φ τελεί εις πλήρη διάθεση του Υπουργείου για διαβούλευση, επιστημονική συνδρομή και διατύπωση εξειδικευμένων προτάσεων επί των ανωτέρω ζητημάτων.

Παρακαλούμε για την έγκαιρη ανταπόκρισή σας και την ενσωμάτωση των ανωτέρω προτάσεων στις εξουσιοδοτικές πράξεις που προβλέπεται να εκδοθούν.

Με εκτίμηση,

ΓΙΑ ΤΟ Κ.Δ.Σ. ΤΟΥ Π.Σ.Φ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΛΥΜΠΕΡΙΔΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΧΑΛΑΡΗ ΕΥΘΥΜΙΑ